

در قالب طرح «هر هفته یک فیلم تئاتر» در اینترنت:

نمایش «دختر کدوتنبل» اکران می‌شود

فیلم تئاتر «دختر کدوتنبل» براساس کتابی با همین عنوان، نوشته افسانه شعبان‌نژاد به کارگردانی علی پاکدست و مریم اقبالی روزهای پنجشنبه و جمعه ۲۲ و ۲۳ دی در پایگاه اینترنتی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اکران می‌شود.

این نمایش داستان خاله پیرزنی است که سال‌های درازی را در آرزوی داشتن فرزندی با تنهایی سپری کرده

و پیر شده است، کدو تنبل تکان خورد، اینور شد، آنور شد، و یک دختر خوشگل و بامزه از توی کدو بیرون آمد و شد دختر خاله پیرزن. اما چه دختری... دختری که خیلی تنبل و خوابالوست و حوصله هیچ کار را نداشت. بیچاره خاله پیرزن که این همه سال در آرزوی داشتن فرزند بود، حالا کمر به خدمت این دختر بی‌خیال و پرتوقع بسته‌است...

«جام‌جم» یک ضرورت تئاتری را به مناسبت روز زن بررسی می‌کند

زنان هویت‌ساز ایران بر صحنه نمایش



علی رحیمی

گروه فرهنگ و هنر

سهم زنان در قاپ صحنه

شخصیت در کنار دیالوگ و کنش، یکی از ارکان اصلی دنیای درام است و هر اثر نمایشی برای روایت آنچه در درون خود بی‌ریزی می‌کند، نیازمند خلق شخصیت یا شخصیت‌هایی است. شخصیتی که داستان بر پایه آن شکل می‌گیرد، با کشمکش، گره‌افکنی، بحران، گره‌ششایی و... پیش می‌رود و به سرانجام می‌رسد. اما سهم زنان در شخصیت‌های قهرمان نمایش‌های ایرانی چقدر است؟ از میان بی‌شمار زن اسطوره و نامدار ایرانی از نامداران شاهنامه‌ای تا زنان نامدار عصر حاضر- چه تعدادشان صحنه تئاتر را در نور دیده‌اند؟

الگوهای دینی؛ زنان تاریخ اسلام

بی‌شک در میان تمام زنان مورد احترام، بانو فاطمه (س) برجسته‌ترین و شناخته‌ترین شخصیت زن در فرهنگ دینی ایرانی – اسلامی است که به واسطه ارادت عامه به ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری خاص شان، بیش از سایر زنان هویت‌ساز مورد توجه هنرمندان تئاتر به ویژه در دهه اخیر بوده‌است. اجرای نمایش‌هایی همچون «فاطمه»، «چرتکه»، «بدون شرط» و «ساکن کوچه بنی‌هاشم» به مناسبت ایام فاطمیه در آذرماه امسال نشان از توجهی دارد که هنرمندان و مسئولان به شخصیت این بانو دارند.

هرچند این توجه عمدتاً بر ویژگی‌های زنانه بالاخص مظلومیت ایشان متمرکز بوده و حتی در برخی مواقع نمایشنامه پیش از توجه به شخصیت ایشان، بر واقعه شهادت شان متمرکز شده‌است. این درحالی است که بانو فاطمه (س) شخصیتی پویا و تاثیرگذار در اسلام دارد. حوادث زندگی ایشان از جمله شرایط زندگی به عنوان همسر امیرالمومنین، مناظره فدک، روایت مصحف به یادگارمانده از وی، روزهای پس از شهادت و شرایط حاکم بر خاکسپاری و... می‌توان رزوای پنهان شخصیتی ایشان را هویداکرد. بانو زینب بن علی(س) یکی دیگر از بانوانی است که گرچه از دیرباز نام و یادش در آیین‌های سنتی متبلور بوده و هست اما عمده تمرکزهای نمایشی بر شخصیت ایشان در تعزیه‌ها یا آیین‌های خطبه‌خوانی بازمی‌گردد. این درحالی است که جایگاه بانو زینب(س) در فرهنگ تشیع به اندازه‌ای والاست که از او به عنوان احیاگر دین اسلام یاد می‌کنند و این نامگذاری نشان از نقش اجتماعی موثر وفعال ایشان دارد. بانو نرجس خاتون، مادر امام

عصر(عج) نیز یکی از زنان فرهنگ دینی ماست. او نوه قیصر روم و از نسل شمعون از حواریون حضرت عیسی(ع) است. او شاهزاده روم است که در جنگ به اسیری گرفته می‌شود و چون برده‌ای در بازار برده‌فروشان به فروش می‌رسد. امام حسن عسکری(ع) او را خریداری و او در آدگاه نظامی سامرا به زندگی ادامه می‌دهد و در تمامی این حوادث توان گره‌افکنی، بحران، کشمکش و... وجود دارد. در کنار این بانوای هویت‌ساز دینیمی‌توان از بانوان بزرگ دیگر همچون مریم مقدس(س)، آسیه، همسر فرعون، بلقیس، هاجر و... از شخصیت‌های تاثیرگذاری هستند که شرح رزوایی مختلف زندگی آنها و تاثیری که در جامعه خود داشتند، می‌تواند برای دختران جامعه سودبخش باشد.

برش

اسامی ذکر شده در این نمایش فقط یادآور بی‌شمار زنان تاریخ تمدن ایران است که در وقایع سرنوشت‌ساز از دوران باستان تا تاریخ معاصر رفتارهای الگوساز برای نسل امروز دارند و علاوه برنامداری در حماسه‌های مختلف اعصار تاریخ کشورمان، می‌توان با بازخوانی نمایشی روایت زندگی‌شان پاسخ بسیار سولات امروزی را در قالب مهارت‌زنگی ارائه کرد. در دهه‌های اخیر، بر اثر گسترش توگرایی و نوسازی در عرصه جهانی، تحولاتی فرهنگی و ساختاری روی‌داده که یکی از نتایج مهم آن دگرگونی نقش‌های اجتماعی، ایجاد تضاد میان نقش‌های سنتی و جدید و تغییر در الگوهای فکری و عقیدتی‌زنان و در نهایت حرکت در مسیر بحران هویت است و در صورتی نظام حاکم در مسیر هویت‌سازی برنامه مناسبی نداشته‌باشد، بی‌شک باید در انتظار فروپاشی هویتی در زنان یا حرکت آنها به سمت هویت‌های نامانوس باشیم. یکی از راهکارهای موثر در



برای خواندن متن کامل این

گزارش کلیک کنید



این نمایش به نویسندگی شادی پورمهدی از تولیدات سال ۱۳۹۳ مرکز تولید تئاتر و تئاتر عروسکی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است. یادآوری می‌شود مرکز تولید تئاتر کانون در قالب بسته فرهنگی «هر هفته یک فیلم تئاتر» را در پایگاه اینترنتی خود به نشانی cinema.kpf.ir/film به‌صورت رایگان از ساعت ۹ صبح هر پنجشنبه تا ۱۲ شب جمعه اکران می‌کند.

می‌کنی که عین تاج باشد، در نتیجه کلاه قشقایی درست می‌شود که هنوز هم به صورت تاج است. «زینب‌پاشا» یکی دیگر از زنان مشهور ایرانی است که به رابین‌هود ایرانی معروف است. این شیرزن آذربایجان، در دوره ناصرالدین شاه قاجار، مهر سکوت تاریخ را از لب برداشت و برای اولین بار در تاریخ ایران با ۴۰ نفر از شیر زنان تبریز علیه ستم پشگان و به موازات آن علیه نابرابری‌های جنسی که نظام فتوادی و دیدگاه‌های سنتی بر زنان تحمیل کرده بود، به جنگ مسلحانه و پارتیزانی دست زد.

سخت‌رانی‌های آتشین زینب و شخصیت کاریزماتیک وی در فرهنگ و تاریخ آذربایجان به گونه‌ای تاثیرگذار و ماندگار شده که حتی در مثل‌ها و اشعار فولکلور مردم این دیار نیز جای گرفته‌است.

مهدی صالحیار در سی و هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر نمایش در خصوص اواجر کرد.

باتوان انقلاب

دفاع مقدس در دل خود ردیاهای زیادی را به یادگار گذارده که در زیر گرد و غبار بی تفاوتی‌ها مدفون هستند. غمبار است که بگویم سال‌ها جشنواره برگزار کردیم، سال‌ها از مقاومت گفتیم، بودجه هزینه شد و ... اما جای خیلی از اسطوره‌های زن مقاومت ایران در تئاتر ما خالی است.

نمونه آن مرحومه «مرضیه حدیدچی» معروف به طاهره دیباغ است که به اولقب مادر انقلاب داده‌اند. وی که در دوران شاهنشاهی بارها زندانی و تحت شکنجه بود، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در جایگاه‌های مختلفی از جمله فرماندهی سپاه همدان، ریاست بسیج خواهران، سه دوره نمایندگی مجلس، قائم‌مقامی جمعیت زنان جمهوری اسلامی و... حضور داشت. سریال «آتش در گلستان» اثر پرویز شیخ طلادی و مستند «بانوی مبارزه» به کارگردانی پناه‌برخدا رضایی در شرحی بر زندگی او ساخته شده‌اند. شهیده ناهید فاتحی کرجو معروف به «سمیه کردستان» یکی دیگر از قهرمانان مقاومت ایران است. این نوجوان کرد، در اوایل جنگ به خاطر همکاری با سپاه و ارتش توسط کومله اسیر شد و به جرم این‌که «جاسوس خمینی است!» با دستانی بسته و سری تراشیده در روستاهای کردستان جرخاندند و در نهایت وقتی حاضر به توهین به امام نشد، او را زنده به گور کردند. از این شهیده یک مستند به نام سمیه کردستان و یک نمایشنامه به نام «صبح پرواز» به یادگار مانده‌است.

ایران پس از انقلاب شاهد زنان قهرمان بسیاری است از مریم میرزاخانی، آلیونش طربان، رشالویس چکناوریان، سودابه داروان، اعظم ایرجی‌زاد و... در حوزه علم و فناوری گرفته تا خواهران منصوریان، لیلا اسفندیاری، اتوسا پورکاشیان، زهر نعمتی و... در ورزش و فاطمه مقیعی، بنفشه صدیق در کارآفرینی و ... که لازم است هنرمندان به عنوان مسئولان اصلی فرهنگ‌سازی و هویت‌سازی در نسل جوان به آنها توجه جدی کنند.



برای خواندن متن کامل این

گزارش کلیک کنید

سالروز درگذشت طغای سربداران

امروز ۲۲ دی‌ماه سالروز درگذشت فیروز بهجت محمدی، بازیگر سینما، تلویزیون و تئاتر است که مردم ایران او را با نقش طغای در سریال سربداران می‌شناسند.

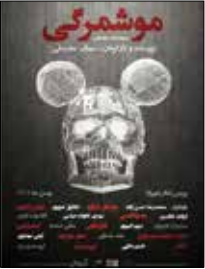
او در سال ۱۳۳۸ به بازیگری تئاتر روی آورد و بازی در نمایش‌های تلویزیونی و سینما را از سال ۴۸ آغاز کرد. بازی در سینما را با فیلم گاو داریوش مهرجویی آغاز کرد که به‌رغم کوتاه بودن نقشش، حضوری بی‌یادماندن داشت.

او در طول زندگی در ۲۰ فیلم، ۲۱ نمایش و ۲۸ سریال و تلمناتر ایفا نقش کرد.

صحنه

موشمردگی در تئاتر شهرزاد

نمایش «موشمردگی» از اول بهمن‌ماه در سالن شماره ۳ تماشاخانه شهرزاد به صحنه می‌رود. این نمایش را که براساس یک جنایت خانگی طراحی شده، سه‌پ هسباج شیریازی، شقایق عزیزی، نوشین طیبیاری، مهدی طایفه‌عباسی، فرانک ظاهری، مه‌نا قاسمی و آتنا دولت‌آبادی بازیگران موشمردگی هستند. از دیگر عوامل آن عبارتند از: لیلی مهدوی مشاور کارگردان، مریم امیریور و فائزه ثنائی دستیاران کارگردان، الهه کیلی منشی‌صحنه، حامد مصلاهی طراح صحنه و مدیر هنری، شبنم علایی عکاس.



«کوکوی کبوتران حرم» خوانده می‌شود

جلسه نمایشنامه‌خوانی «کوکوی کبوتران حرم» به نویسندگی علیرضا نادری و کارگردانی مهرداد جعفری روزهای بیست‌ودوم و بیست‌وسوم دی‌ماه در تالار قشقایی مجموعه تئاتر شهر برگزار می‌شود.

در این جلسه نمایشنامه‌خوانی که توسط تعدادی از هنرجویان کارگاه‌های بازیگری سیما تیرانداز برگزار می‌شود، آیدا آرتین مهر، مرضیه امیراحمدی، ساغر چنگیزی، حدیثه حسینی، رها خادمی، بهار دهقان، آرمینا زراسی، بهناز قران‌ها، فائزه قربان‌نژاد، شادان قوامی، بیناکریچی، الناز مغاره‌عابد، محدثه منصور، مهدی رزاقی، حسن صادقی و امیرحسین منوچهری به عنوان نقش‌خوان حضور دارند. داستان تئاتر کوکوی کبوتران حرم درباره سرفر دسته‌جمعی ۱۲ زن به مشهدالرضا بود که در اتاق انقبی زائرسراد در طبقه سوم اسکان داده شده بودند و بیننده از پنجره اتاق بر تعامل و تضاد و تقابل آنها ناظر است. حس تماشا کردن درون خانه‌ای از پشت پنجره می‌تواند کنج‌کاوی نمایش‌چی را برانگیزد و او را به دقت بیشتر در دیدن رویدادهای درون خانه ترغیب کند. این قسمت از دکور نوآوری جالبی بود.



فرهنگ

CULTURE

پنجشنبه ۲۲ دی ۱۴۰۱ ■ شماره ۶۴۰۵

رویداد

برگزیدگان جشنواره تئاتر

سردار آسمانی معرفی شدند

مراسم پایانی چهارمین دوره جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی در سالن همایش‌های فرهنگسرای ارسباران برگزار شد. چهارمین دوره جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی با حضور مسئولان جشنواره و تئاتر کشور، محمد کاظم تبار، دبیر جشنواره، حجت الاسلام بهداروند، حمید نیلی، مدیر تماشاخانه ایرانشهر، محسن سلیمانی، انوش معظمی از اعضای هیأت انتخاب آثار و جمعی دیگر از هنرمندان و علاقه‌مندان، ۲۰دی در فرهنگسرای ارسباران به‌کار خود پایان داد.



در ابتدای این مراسم تیزری از چهار دوره برپایی جشنواره که به همت انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس بنیاد روایت فتح آماده شده بود، پخش شد.

در ادامه محمد کاظم تبار، دبیر جشنواره طی سخنانی توضیح داد: خوشحالم که اجراها در ۲۳ شهرستان کشور از افتتاحیه تاکنون انجام شد و توانستیم بایبند همه تعهدات‌مان باشیم. پنج اثر در تهران نیز در این ایام اجرا شد که سه اثر آن کارهای شهرستان‌های اصفهان، همدان و رودسر بودند. وی افزود: تلاش کردیم پرچم سیدالشهدای حوزه مقاومت را بالا بکشیم. ۳۰گروه در این جشنواره فعال بودند. استقبال مردم از اجراها حتی در هرات که امنیت زیادی هم نداشت، خیلی خوب بود. امیدوارم سال بعد در کشورهای بیشتری بتوانیم اجرا داشته باشیم.

در ادامه با ویدئو کلیپی از زندگی شهید مدافع حرم، منصور عباسی تقدیر و تجلیل شد. سپس از فرزند شهید عباسی با حضور حمید نیلی، محسن سلیمانی، حجت‌الاسلام بهداروند، دکتر حسین قنادیان، حجت‌الاسلام فاطمی زاده و حبیبی، مدیرعامل انجمن تئاتر دفاع مقدس تجلیل به عمل آمد. همچنین با حضور مسئولان از دو شخصیت هنری فرهاد قائمیان، هنرمند انقلابی و اعظم ربوهرجری، نویسنده و کارگردان ارثشی تقدیر و تجلیل و سپس نمایش به کارگردانی حسین میرزاییان و اجرای مرشد میرزاعلی با حضور علاقه‌مندان اجرا شد.

در ادامه با حضور محمد کاظم تبار، فرهاد قائمیان، انوش معظمی، محسن سلیمانی، حسین قنادیان و یاشار نادری از برگزیدگان جشنواره تقدیر شد.

نمایش‌های شایسته تقدیر:

«جامانه» به کارگردانی حسین ایزدی
«خاک» به کارگردانی محمد یوسفی‌زاده
«سردار نامی» به کارگردانی اکبر قهرمانی
«اقتیاب» به کارگردانی مهدی روزبهانی
«صدای سکوت» به کارگردانی احسان فلاحیان
«سوما مهمان است» به کارگردانی مهتاب عسگری
«تنهای تنها» به کارگردانی آدینه رحیم‌نژاد
«مرد میدان» به کارگردانی آرام خالیدیان
نمایش‌های برگزیده:
«پارکاب» به کارگردانی سید امیر حسینی
«شمر به توان زیاد» به کارگردانی محمدعادل غلامی
«این مکان مجهز به دوربین مداربسته است» به کارگردانی آرزو خسروی
«فلاش یک» به کارگردانی امیرامینی
«تیرنامه» به کارگردانی سید مهرداد کاووسی حسینی
«لالایی ننه ایران برای فرزندش» به کارگردانی حسنا قبادی
خاطرنشام می‌شود چهار نمایش لالایی برای فرزندان ننه ایران، تیر نامه، فلاش یک، این مکان مجهز به دوربین مدار بسته‌است، هدیه حاج قاسم برای دخترم، خاک و شمر به توان زیاد به جشنواره تئاتر فجر معرفی شدند.

قاب

